

Περιοδική έκδοση συνεργασίας
και επικοινωνίας των μαθητών
του 3^{ου} Γυμνασίου Σύρου

Χρόνος 11^{ος} - Αρ. Φύλλου 31 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2005

**ΘΑ ΒΑΛΕΤΕ
ΚΙ ΕΣΕΙΣ ΕΝΑ ΧΕΡΑΚΙ;**

Η εικόνα είναι από το *ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ*

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Επειδή η ζωή δεν έχει μόνο ευχάριστες στιγμές αλλά και δύσκολες καταστάσεις, και επειδή δεν είναι όλα ρόδινα, σκεφτήκαμε να προσγειωθούμε με ένα «black» τεύχος. Επιπλέον, στο μάθημα της Κοινωνικής & Πολιτικής Αγωγής στην Γ΄ Γυμνασίου, είχε γίνει αναφορά στην ενδο-οικογενειακή βία. Έτσι, αποφασίσαμε να αφιερώσουμε αυτό το τεύχος στη βία που βλέπουν τα παιδιά και οι έφηβοι καθώς και στη βία που ασκείται στα νεαρά άτομα.

Καθώς ασχολούμασταν με το θέμα της βίας, ανακαλύψαμε ότι είναι τεράστιο... δυστυχώς! Υπήρχαν τόσα πολλά στα οποία έπρεπε να αναφερθούμε, γιατί ακριβώς στο σημερινό κόσμο γίνονται τόσα πολλά, από δυσάρεστα έως τραγικά.

Αναλύοντας το θέμα αυτό, μπήκαμε σε σκέψεις. Συνειδητοποιήσαμε ότι υπάρχουν πολλές απάνθρωπες καταστάσεις (πόλεμος, παιδική εργασία, ψυχολογική και σωματική βία) και ενημερωθήκαμε για τα αίτιά τους.

Μετά από όλα αυτά είδαμε ότι είναι δύσκολος ο δρόμος μπροστά μας αλλά αξίζει να παλέψουμε για μια ζωή που δικαιούμαστε.

Η παρέα μας μεγάλωσε καθώς στην συντακτική ομάδα ήρθαν νέα μέλη. Επίσης δεχτήκαμε συμμετοχές από πολλούς συμμαθητές μας και ελπίζουμε να έχουμε καλύψει ένα σημαντικό μέρος του ανεξάντλητου αυτού θέματος.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλα τα παιδιά που συνεργάστηκαν, την κ. Όλγα Μιχαλάκη, φιλόλογο στο σχολείο μας, και την κ. Αγγελική Τζάλλα, παιδοψυχολόγο του Κ.Δ.Α.Υ. για τη σημαντική βοήθειά τους.

*Η συντακτική επιτροπή,
Αθηνά Δουρή
Εβελίνα Μανωλά
Μελίνα Δαλεζίου
Μυρτώ Καστρισίου
Λευτέρης Βαζαίος
Αριάδνη Κοσμαδάκη
Ναταλία Γεωργαντζόγλου*

*και οι υπεύθυνοι καθηγητές,
Μαρία Ιωσηφίδου
Μιχάλης Χατζηγεωργίου*

e-mail: mail@3gym-syrou.kyk.sch.gr

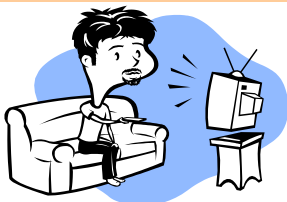
ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Στην Βρετανία, ο 17χρονος Λεμπλάν σκότωσε τον 14χρονο φίλο του Στέφαν Πάκερα. Όπως ισχυρίστηκε αργότερα, ήταν τρελός και παλαβός με το βιντεοπαιχνίδι «Manhunt». Αν και σύμφωνα με τους βρετανικούς νόμους πωλείται μόνο σε ενήλικες εξαιτίας της βιαιότητάς του, βρέθηκε στο δωμάτιό του. Στην Αμερική δύο έφηβοι δολοφόνησαν δύο άτομα εμπνευσμένοι και αυτοί από ένα βιντεοπαιχνίδι.

Οι οικογένειες των θυμάτων ζητούν από την Εταιρία Rockstar Games αποζημίωση για τα βίαια και επικίνδυνα αυτά παιχνίδια. Ο δικηγόρος των Πάκερα Τζακ Τόμσον είχε γράψει στη Rockstar ότι η βία στο βιντεοπαιχνίδι μπορεί να βρει μιμητές και επιπλέον υποστηρίζει ότι τα ίδια βίαια παιχνίδια χρησιμοποιούν και στο στρατό οι Αμερικανοί στρατιώτες για την εκπαίδευσή τους. Ο ψυχολόγος Κιούμπερμ υποστηρίζει ότι δεν είναι βέβαιο πως τα βίαια παιχνίδια επηρεάζουν τη συμπεριφορά των παιδιών. Αντίθετα ο Γκρίφιθς, καθηγητής Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο του Νότινχαμ Τρεντ, θεωρεί ότι υπάρχει σχέση ανάμεσα στα βιντεοπαιχνίδια και στη βία, ιδιαίτερα στα παιδιά κάτω των οκτώ ετών.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΪΛΑ - Α1
ΠΗΓΕΣ: εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ
(<http://ta-nea.dolnet.gr>)

Έχουμε συνηθίσει να ακούμε από τους ψυχολόγους ότι τα παιδιά που εκτίθενται σε βίαιες τηλεοπτικές σκηνές ή παίζουν άγρια τηλεοπτικά παιχνίδια κινδυνεύουν να εκδηλώσουν επιθετικότητα ή φοβίες. Συχνά αυτό αμφισβητείται, μα μία ακόμη έρευνα (από το Πανεπιστήμιο του Μπέρμιγχαμ) που αφορά στη «μεγάλη επιρροή της τηλεόρασης και του διαδικτύου στις παιδικές ψυχές», προστίθεται σε ένα μεγάλο αριθμό μελετών που προειδοποιούν και συνιστούν στους γονείς να προφυλάσσουν τα παιδιά τους από βίαιες σκηνές στην τηλεόραση και από παιχνίδια στο Internet που μπορεί να γίνουν πολύ επικίνδυνα, επιβεβαιώνοντας τον παραπάνω ισχυρισμό των ειδικών.

Η έρευνα διαπιστώνει ότι τόσο η «παθητική τηλεθέαση» (τηλεόραση) βίαιου περιεχομένου όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοπαιχνίδια) επηρεάζει σημαντικά την ψυχολογία των παιδιών και αυξάνει τις πιθανότητες να αναπτύξουν επιθετικότητα. Οι συγγραφείς της μελέτης υποστηρίζουν ότι οι γονείς που αφήνουν τα παιδιά τους εκτεθειμένα σε υπερβολική βία (ή σε σεξουαλικού περιεχομένου εικόνες) διαπράττουν ένα είδος «συναισθηματικής κακοποίησης».

Σύμφωνα με τη δήλωση του επικεφαλούς της μελέτης Κέβιν Μπράουν, τα αποτελέσματα της έρευνας κάνουν αναγκαία την παρέμβαση της πολιτείας. Μίλησε, λοιπόν, για τη βοήθεια-καθοδήγηση που πρέπει να δίνεται στους γονείς ώστε να προστατεύουν τα παιδιά τους, αλλά και τον καθοριστικό ρόλο που μπορεί να «παίξει» το σχολείο στην προσπάθεια αυτή.

Η ταινία του Όλιβερ Στόουν «Natural Born Killers» (Γεννημένοι δολοφόνοι) και το ηλεκτρονικό παιχνίδι «Manhunt» (ανθρωποκυνηγητό), στο οποίο οι παίκτες καλούνται να σκοτώσουν με τον πιο φρικτό τρόπο, είχαν μεγάλη απήχηση στη Βρετανία, αλλά συνδέθηκαν με αρκετούς φόνους που διέπραξαν έφηβοι. Το ηλεκτρονικό αυτό παιχνίδι αποσύρθηκε πέρυσι από την αγορά, γιατί κατηγορήθηκε ότι ήταν η αφορμή για τη δολοφονία ενός 14χρονου από ένα συνομήλικό του. Σύμφωνα, πάντα, με δημοσίευμα των *Times*, ένας έφηβος ομολόγησε ότι αφού είχε δει εκατό περίπου φορές την ταινία «Queen of the Damned» (Βασίλισσα των καταραμένων) σκότωσε τον καλύτερό του φίλο, ενώ ανέφερε ότι η πρωταγωνίστρια του έργου -που ήταν βρικόλακας- του είπε να τον σκοτώσει...

«Μερικά παιδιά επηρεάζονται πιο εύκολα και είναι πιο ευάλωτα από άλλα», εξηγεί ο επικεφαλής της έρευνας, τονίζοντας ότι τα αγόρια επηρεάζονται περισσότερο. «Η βία που προβάλλεται από τα ΜΜΕ απλά προσθέτει στο πρόβλημα και τους δίνει ιδέες για το πώς θα εκδηλώσουν το θυμό τους». Τέλος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η οικογένεια και το κοινωνικό περιβάλλον είναι συνήθως παράγοντες που επηρεάζουν σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο το παιδί ανταποκρίνεται στην τηλεοπτική και ηλεκτρονική βία.

ΜΥΡΤΩ ΚΑΣΤΡΙΣΙΟΥ, Α1
Πηγή: εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 21/2/2005

ΠΑΙΔΙΑ: ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η κακή διακυβέρνηση και η ακραία φτώχεια είναι οι κύριοι παράγοντες που συμβάλουν στην γένεση των συρράξεων 55 απ' τις 59 συρράξεις που συνέβησαν κατά τη διάρκεια 1990-2003, αφορούν εμφύλιους πολέμους. Το αντίκτυπο αυτών στα παιδιά ήταν δραματικό. Μισοί απ' τους 3.600.000 ανθρώπους που σκοτώθηκαν σε πολέμους απ' το 1990 ήταν παιδιά. Σύμφωνα με έρευνες τα παιδιά αποτελούν εύκολα στόχο κακοποίησης. Η UNICEF προσπαθεί να προστατεύει τα παιδιά από τις συρράξεις όπως και τα παιδιά -στρατιώτες, το βιασμό παιδιών και τα εγκλήματα πολέμου κατά αυτών. Παρόλο που έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, δεν είναι αρκετή για να ελαχιστοποιήσει τις συνέπειες του πολέμου στη ζωή των παιδιών. Μέχρι και σήμερα εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά στρατολογούνται, απαγάγονται για να γίνουν στρατιώτες, δέχονται σεξουαλική κακοποίηση, αναγκάζονται να γίνουν μάρτυρες βίας ή φόνων και συχνά μένουν ορφανά.

ΜΕΛΙΝΑ ΔΑΛΕΖΙΟΥ, Γ1

ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>)

Ο πόλεμος δεν είναι σκληρός μόνο γι' αυτούς που πολεμούν, αλλά και για τα παιδιά. Ένας πόλεμος δεν αφήνει τα παιδιά να ονειρεύονται. Δεν τα αφήνει να κοιτάζουν μπροστά, να ονειρευτούν μια ζωή όπως τη θέλουν: μια ζωή χωρίς κινδύνους, μόνο με χαρά και ειρήνη. Έχουν πάντα το φόβο του αύριο, το πού θα βρίσκονται, σε ποια κατάσταση θα είναι την επόμενη μέρα. Αυτό πρέπει να σταματήσει!

Τα παιδιά καθημερινά, από παντού και ιδιαίτερα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης μαθαίνουν, ακούν για τους πολέμους. Γύρω τους πολύ συχνά ακούγεται αυτή η λέξη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της περιέργειας των παιδιών. Έτσι ρωτούν τους γονείς τους για μία ικανοποιητική απάντηση. Όμως συνήθως τα παιδιά δεν παίρνουν τις απαντήσεις που θέλουν γιατί οι γονείς τους δεν μπορούν να τους το εξηγήσουν. Ίσως είναι καταστάσεις πολύπλοκες...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΩΡΖΟΣ, Α1

Πώς θα κάνουμε τον κόσμο μας πιο όμορφο;
Πώς θα σταματήσουν οι αδικίες και οι πόλεμοι;
Γιατί να είναι τόσο «εύθραυστη» η ειρήνη;

ΜΑΡΚΟΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ, Α2

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ-ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΛΙΒΕΡΙΑΣ ΞΑΝΑΖΟΥΝ ΤΗ ΧΑΜΕΝΗ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΣΙΕΡΡΑ ΛΕΟΝΕ

Σε μία ηλικία που θα έπρεπε να παίζουν μαζί με τα άλλα παιδιά, δύο έφηβοι ο 16χρονος Μπόλαχ και ο 15χρονος Εμάνιουελ ζουν σ' ένα καταυλισμό προσφύγων και κοιτούν στο κενό.

Το 2000, οι δύο μικροί Λιβεριανοί είχαν απαχθεί από αντάρτες ενώ βοηθούσαν τους γονείς τους. Μέσα σε μία εβδομάδα, διδάχθηκαν πώς να γεμίζουν τα όπλα και να πυροβολούν, έπειτα στάλθηκαν στο μέτωπο του εμφύλιου πολέμου. Ακόμα και σήμερα ο Εμάνιουελ εξακολουθεί να μορφάζει καθώς θυμάται ότι τον ανάγκασαν να εκτελέσει εξ επαφής έναν αιχμάλωτο.

Ένα χρόνο μετά κατάφεραν να διαφύγουν και πήγαν στη Σιέρα Λεόνε. Εκεί παραδόθηκαν στην αστυνομία, όπου τους μετέφεραν στις φυλακές μαζί με τρία ακόμη παιδιά. Τα παιδιά ζούσαν στην φυλακή σε άθλιες συνθήκες, τα

ξυλοκοπούσαν με μία κρεμάστρα, καθημερινά τους έδιναν τροφή δύο φορές την ημέρα και τα κλείδωναν μετά τις 4:00 μ.μ. Οι δύο μικροί κατάφεραν να βγουν απ' τη φυλακή διαμέσου του Ο.Η.Ε.

Έτσι μεταφέρονταν σε διάφορους καταυλισμούς όπου ζουν και σήμερα. Όταν έφτασαν στον καταυλισμό Μπαντατζούμα υπέφεραν από προβλήματα υγείας (σοβαρή αναιμία, κρίσεις άγχους και περιστασιακά κατάθλιψη). Το μόνο που θέλουν είναι αγάπη, προσοχή και ΕΙΡΗΝΗ.

Σύμφωνα με τον αξιωματούχο Προστασίας της Υ.Α. στον καταυλισμό Μπαντατζούμα η ιστορία του Μπόλαχ και του Εμάνιουελ είναι αρκετά συνηθισμένη. Η απαγωγή και η αναγκαστική στρατολόγηση παιδιών χαρακτηρίζονται εγκλήματα στο καταστατικό του Ειδικού Δικαστηρίου, αλλά δεν έχουν διωχθεί ποτέ στο παρελθόν από ένα διεθνές δικαστήριο...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΡΕΡΗΣ, Β1

ΠΗΓΕΣ: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ (<http://www.unhcr.gr>)

ΠΑΙΔΙΑ - ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ, ΠΡΩΤΗ ΥΛΗ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ένα φαινόμενο που αναπτύχθηκε πολύ τα τελευταία χρόνια είναι η στράτευση ανηλίκων. Είναι ένα φαινόμενο που ίσως δεν το βλέπουμε οι περισσότεροι, κατά την διάρκεια όμως ενός πολέμου, γίνεται εντονότερο.

Μια πρόσφατη έρευνα που καλύπτει τη χρονική περίοδο Απριλίου του 2001 και Μαρτίου του 2004 ασχολείται με αυτό το θέμα.. Τη συνέταξαν πολίτες διαφόρων χωρών και φυλών, που ανήκουν σε οργανώσεις για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρωταρχικό όραμα όσων ερεύνησαν για στοιχεία σε περιοχές που είχαν πρόσβαση, είναι να δοθεί οριστικό τέλος στη στρατολόγηση ανηλίκων. Για τον λόγο αυτό απευθύνουν έκκληση προς τον ΟΗΕ να μεσολαβήσει με όσο γίνεται δυναμικό τρόπο, ώστε να εφαρμοστούν οι διεθνείς συνθήκες που απαγορεύουν τη «χρήση» ανηλίκων σε πολεμικές επιχειρήσεις. Στην τριετία 2001-2004 όπως

αναφέρεται στην έρευνα, διαπιστώθηκε ότι σε 20 χώρες, στο Αφγανιστάν, στην Τσετσενία, στην Ινδία και σε άλλες χώρες, παιδιά πολεμούν για λογαριασμό τρίτων, σε ορισμένες περιπτώσεις επειδή τους προσφέρεται ένα πιάτο φαΐ.

Το 1979 η γαλλική τηλεόραση είχε κάνει ένα ρεπορτάζ για τα «αδέσποτα παιδιά της Μποκοτά» δηλαδή παιδιά ηλικίας 3 ως 21 ετών που ζούσαν σε αγέλες. Τώρα ο Συνασπισμός υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απευθύνει έκκληση ώστε να γίνει σεβαστή η συνθήκη των δικαιωμάτων των ανηλίκων του ΟΗΕ που έχει επικυρωθεί από 86 κράτη. Παρόλα αυτά στο Αφγανιστάν, στην Σιέρρα Λεόνε και στην Αγκόλα οι ανήλικοι παραμένουν «πρώτη ύλη πολέμου».

Το Σουδάν είναι μια από τις χώρες που στηρίζει πολλά χρόνια την στράτευση ανηλίκων. Μια χαρακτηριστική περίπτωση είναι η ιστορία του 21χρονου τώρα Ντάνιελ Ριόνγκ. Ο Ντάνιελ είναι ένα από τα πρώην παιδιά-στρατιώτες του Σουδάν. Είναι μαθητής στο γυμνάσιο του Ρουμπέκ (από τα ελάχιστα στο νότιο Σουδάν) και δάσκαλος σε γειτονικό σχολείο. Όπως και χιλιάδες παιδιά του Σουδάν, αρχίζει η ιστορία του Ντάνιελ. Από 3 χρονών είναι στο πλευρό του πατέρα του φροντίζοντας γελάδια. Όταν έγινε 8 χρονών τον έστειλαν σχολείο σε ένα γειτονικό χωριό. Πριν συμπληρώσει 6 χρόνια στο σχολείο η εμφύλια σύρραξη είχε ενταθεί στο Σουδάν και το Απελευθερωτικό Κίνημα του Σουδάν έψαχνε παντού για νέα μέλη. Έτσι ο Ντάνιελ σε ηλικία 14 ετών άφησε σχολείο και των οικογενειών τους και την απαραίτητη φροντίδα στη μεταβατική περίοδο, ένα σημαντικό στοιχείο είναι η εκπαίδευση, ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η διευκόλυνση της ένταξής τους στις κοινότητες.

ΕΡΗ ΓΟΥΤΣΙΚΑ, Γ1

ΠΗΓΕΣ: Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (<http://www.kathimerini.gr>)

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΜΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η αστικοποίηση και η φτώχεια στέλνουν το 1 στα 4 παιδιά στο μεροκάματο

Η πόλη Κορονέλ Οβιέδο έχει μετατραπεί από μια κοιμισμένη πόλη σε ένα εμπορικό σταυροδρόμι λόγω της νέας της λεωφόρου. Ο πληθυσμός της αυξάνεται ραγδαία και πολύς κόσμος πηγαίνει, εγκαταστάται μόνιμα και αναζητεί εργασία. Και όμως, πάνω από το 15% του πληθυσμού της Παραγουάης ζει με λιγότερο από 1 δολάριο την ημέρα και επίσημες έρευνες απέδειξαν ότι το ένα στα τέσσερα παιδιά ηλικίας 10 με 17 ετών αναγκάζονται να εργαστούν για να ζήσουν. Τα περισσότερα από αυτά πουλάνε φρούτα, ξηρούς καρπούς και μικροπράγματα σε όλο το μήκος της λεωφόρου ή καθαρίζουν τα τζάμια των αυτοκινήτων στους δρόμους της πόλης.

Από το δρόμο στη σχολική αίθουσα!

Το πρόγραμμα «Ζωή και Κοινότητα», το οποίο λαμβάνει οικονομική και τεχνική υποστήριξη από τη UNICEF, έχει βάλει σκοπό να αλλάξει αυτήν την κατάσταση στην πόλη. Το πρόγραμμα προσφέρει "Ανοιχτά Κέντρα", όπου εργαζόμενα παιδιά μπορούν να περνούν τον χρόνο τους εκεί όταν δεν είναι στο σχολείο και να λαμβάνουν υποστήριξη για τα μαθήματά τους, ένα ή δύο γεύματα, βασική ιατρική φροντίδα και την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες αναψυχής. Κοινωνικοί λειτουργοί βοηθούν τις οικογένειες των παιδιών να εξασφαλίσουν την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο. Επίσης αυτό το πρόγραμμα έχει δημιουργήσει κοινοτικά κέντρα

που προσφέρουν βοήθεια σε παιδιά που ζουν σε φτωχογειτονιές για να τα προλάβει, πριν βγουν στο μεροκάματο.

Πώς άλλαξε η ζωή δύο παιδιών

Ο Χουάν, πριν να ενταχθεί στο «Ζωή και Κοινότητα», συνήθιζε να ξυπνάει χαράματα και να πουλάει γλυκίσματα στο σταθμό λεωφορείων και έτσι ήταν συχνά πολύ κουρασμένος ώστε να πηγαίνει σχολείο. Τώρα μπορεί να παρακολουθεί την έκτη τάξη και να συμμετέχει στις δραστηριότητες του "Ανοιχτού Κέντρου". Η Ντίνια, ένα επτάχρονο κοριτσάκι, συνήθιζε να πουλάει πορτοκάλια μέχρι να πέσει η νύχτα. Τώρα, συμμετέχει στο πρόγραμμα και νιώθει πολύ ωραία που περνάει τα πρωινά της στο "Ανοιχτό Κέντρο" και παρακολουθεί το σχολείο τα απογεύματα.

Από το ξεκίνημα του προγράμματος (2002), το 63% των παιδιών που βοηθήθηκαν, μπόρεσαν να μειώσουν σημαντικά τον αριθμό των ωρών που δούλευαν, ενώ 41 παιδιά σταμάτησαν εντελώς να εργάζονται.

UNICEF-Αγώνας σε πολλά μέτωπα

Παρά την πολιτική αστάθεια στην Παραγουάη, ο «Κώδικας για τα Παιδιά» εγκρίθηκε το 2001 και εφαρμόζεται. Με σημαντική συμβολή της UNICEF, η νέα «Γραμματεία Παιδιών και Νέων» δημιουργήθηκε με υπουργικό ρόλο, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για την Εξάλειψη Κάθε Είδους Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW) εγκρίθηκε από το Κογκρέσο, καθώς και η Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Εξάλειψη των Χειρότερων Μορφών της Παιδικής Εργασίας. Υπεγράφη επίσης το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού για τα παιδιά-στρατιώτες.

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΙΕΡΕΜΙΑ, Β2
ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>)

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Οι λόγοι που νομίζω οδηγούν τα παιδιά να βγουν στο μεροκάματο είναι πολλοί. Πρώτον, υπάρχει πιθανότητα να μην μπορούν να συνεχίσουν το σχολείο γιατί δεν έχουν τη δυνατότητα να ζήσουν. Δεύτερον, ίσως οι γονείς τους να μην δουλεύουν ή έστω να δουλεύουν αλλά να μην βγάζουν αρκετά χρήματα. Για αυτό να βάζουν τα παιδιά να δουλέψουν.

Αυτά τα παιδιά στερούνται πολλά. Στερούνται την μόρφωση και την ελευθερία. Την μόρφωση γιατί δουλεύουν και δεν μπορούν να πάνε σχολείο. Την ελευθερία γιατί είναι αναγκασμένα να κάνουν αυτό που τους λένε.

Οι συνέπειες αυτές μπορούν να διαλύσουν το μέλλον αυτού του παιδιού. Π.χ. όταν μεγαλώσει θα θέλει να βρει άλλη δουλειά. Στις ημέρες μας όμως αυτό δεν είναι εύκολο, χρειάζεται γνώσεις που αυτά τα παιδιά δεν έχουν.

Λύσεις μπορούν να βρεθούν αρκεί να υπάρχει θέληση.

Το κράτος μπορεί να πάρει τα παιδιά από εκεί και να τα δώσει σε οικογένειες που θα τα μεγαλώσουν.

Καλό είναι να νοιαστούμε για αυτά τα παιδιά!

ΓΚΙΖΕΛΑ ΜΠΟΡΕΤΣΚΙ, Α2
(...από έκθεση στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας
με θέμα «Η εργασία των ανηλίκων»)

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κάθε μέρα πάρα πολλά παιδιά στον κόσμο αντί να πάνε στο σχολείο, ξυπνούν από τα χαράματα για να εργαστούν για ώρες ατελείωτες σε ένα απάνθρωπο περιβάλλον.

Καθημερινά δεν καταβάλλεται μόνο το σώμα τους αλλά και η ψυχή τους. Κι όλα αυτά γιατί η ζωή έπαιξε ένα πολύ άσχημο παιχνίδι απέναντί τους...

Άλλα παιδιά είναι ορφανά, χωρίς κανέναν στον κόσμο, κι έτσι εργάζονται για να κερδίσουν ένα πιάτο ρύζι -και πολλές φορές ούτε αυτό- ώστε να μην πεθάνουν από την πείνα. Άλλα πάλι, προέρχονται από τόσο φτωχές οικογένειες, που ακόμη και οι ίδιοι οι γονείς τους τα βάζουν για να φέρον στην οικογένεια ένα μεροκάματο. Άλλα, φτωχά κι ορφανά παιδιά τα εκμεταλλεύονται άνθρωποι άλλοι για το δικό τους συμφέρον. Σε όλες τις περιπτώσεις όμως τα παιδιά αναγκάζονται να βγουν στο μεροκάματο, "χάνοντας" τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους.

Είναι πολλά αυτά που στερούνται τα παιδιά-θύματα της εκμετάλλευσης. Πρώτα απ' όλα στερούνται την αγάπη, την τρυφερότητα σε ένα ζεστό οικογενειακό περιβάλλον. Τα παιδικά δακρυσμένα μάτια τους αντικρίζουν με πόνο κι έκπληξη τα συννεφιασμένα πρόσωπα ανθρώπων που μόνο διατάζουν. Τα διατάζουν να σηκωθούν νωρίς τα χαράματα, να εργαστούν σκληρά χωρίς να δείχνουν κανένα έλεος όταν βλέπουν τα χεράκια τους να ματώνουν. Κι ύστερα σαν η δουλειά τους τελειώνει, ορισμένες φορές τους αρπάζουν το μεροκάματο τους και στην καλύτερη περίπτωση τους πετούν ένα ξεροκόμματο. Μα δεν είναι μόνο η αγάπη που στερούνται. Ενώ στην εποχή αναπτύσσονται συνέχεια, πρώτα απ' όλα σωματικά, κανείς δεν τους παρέχει τα απαραίτητα αγαθά, όπως την τροφή.

Ένα ξερό κομμάτι ψωμί ή -στην καλύτερη περίπτωση- ένα πιάτο ρύζι αποτελούν την καθημερινή τους διατροφή.. Κι ύστερα πώς να αναπτυχθούν σωστά; Είναι και ο ύπνος. Η δουλειά τους σκληρή, κουραστική και οι ώρες που κοιμούνται ελάχιστες. Και φυσικά τα παιδιά αυτά στερούνται αυτό που είναι δικαίωμα για κάθε παιδί του πλανήτη, τη γνώση. Τα βιβλία και οι γνώσεις γι' αυτά είναι ένα όνειρο. Ένα όνειρο που ίσως να μην πραγματοποιηθεί ποτέ. Κι αυτό γιατί κάθε πρωί, αντί να πιάσουν το μολύβι στα χέρια τους πιάνουν την αξίνα, το σφυρί ή στέκονται δίπλα στα φανάρια, περιμένοντας πότε θα ανάψει κόκκινο, μήπως κανένας βιαστικός οδηγός θέλει να του καθαρίσει τα τζάμια ή να αγοράσει χαρτομάντιλα.

Κι όλα αυτά τα πικρά βιώματα, οι άσχημες εικόνες που κατακλύζουν το μυαλό τους, αδύνατον να μην επηρεάσουν τη ζωή τους στο παρόν αλλά και στο μέλλον.

Πρώτα πρώτα επηρεάζεται η ψυχολογική τους κατάσταση. η άσχημη συμπεριφορά των ανθρώπων, που ακόμη και τα αλυσοδέκουν για να μην το σκάσουν από τη δουλειά, τα κάνει να αισθάνονται πως δεν αξίζουν καθόλου. Πολλά παιδιά φοβούνται, φοβούνται τους ανθρώπους που τα υποχρεώνουν να δουλέψουν, νιώθουν φόβο από το απάνθρωπο περιβάλλον στο οποίο εργάζονται (π.χ. ορυχείο), φοβούνται ακόμη και το αύριο, τι θα φέρει. Ίσως ακόμη να έχουν προβλήματα στη σωματική τους ανάπτυξη, αφού στερούνται σε μεγάλο βαθμό τη σωστή τροφή. Επίσης το γεγονός ότι δε μορφώθηκαν, μπορεί να τους προξενήσει προβλήματα στο να βρουν δουλειά στο μέλλον. Τα παιδιά αυτά, που δεν έχουν πάει σχολείο, στην καλύτερη περίπτωση θα βρουν μια δουλειά, εξίσου απάνθρωπη, σκληρή με αυτή των παιδικών τους χρόνων. Τέλος ο συνδυασμός των εξασθεμένων συνθηκών ζωής και η άσχημη ψυχολογική κατάσταση, πολλές φορές οδηγεί στον πρόωρο θάνατο.

Η εργασία των ανηλίκων, αποτελεί ένα μεγάλο πρόβλημα στις μέρες μας, και η επίλυσή του είναι ένα εξίσου μεγάλο ζήτημα. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν κάποιες λύσεις, ώστε να μην αναγκάζονται ανήλικα παιδάκια να εργάζονται.

Πρώτα πρώτα οι ίδιες οι κυβερνήσεις θα έπρεπε να στηρίζουν οικονομικά τους πολίτες, για να προστατεύουν τα παιδιά από την απάνθρωπη εργασία. Βέβαια ορισμένες κυβερνήσεις είναι επίσης πολύ φτωχές, αλλά θα μπορούσαν να βοηθήσουν οικονομικά τους πολίτες αντί να δίνουν χρηματικά ποσά για όπλα. έτσι οι οικογένειες θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα αγαθά χωρίς να στέλνουν τα παιδιά τους να εργαστούν. Επίσης οι διάφορες ανθρωπιστικές οργανώσεις θα μπορούσαν

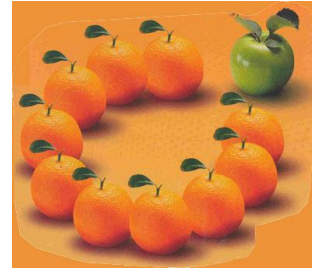

να ελέγχουν αυστηρά αν κάποια παιδιά εργάζονται και να υποβάλλουν πρόστιμα στις επιχειρήσεις που τα εκμεταλλεύονται. Τέλος θα μπορούσαν να ενισχύονταν οικονομικά οι χώρες, όπου οι άνθρωποι είναι πάμφτωχο κι έτσι εκατοντάδες παιδιά εργάζονται, μέσω προγραμμάτων. Θα μπορούσαν να δίνονται κάποια χρήματα από τις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου. Γενικά αν όλοι οι άνθρωποι έδειχναν ενδιαφέρον και σκέφτονταν για λίγα λεπτά τις συνθήκες εργασίας αμέτρητων, ανηλίκων παιδιών δείχνοντας συμπόνια, αν όλοι διανοούνταν πως θα μπορούσαν οι ίδιοι ή τα δικά τους παιδιά να ζουν έτσι τα πράγματα θα ήταν πολύ καλύτερα...

ΝΑΤΑΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΟΓΛΟΥ, Α1
(...από έκθεση στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας
με θέμα «Η εργασία των ανηλίκων»)

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ - ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ - ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ

Η παρακάτω έρευνα πραγματοποιήθηκε από τις 6 έως τις 13 Μαρτίου του 2001 από την ΚΑΤΤΑ RESEARCH Α.Ε. για λογαριασμό της UNICEF. Έγινε σε 2.343 άτομα εκ των οποίων γονείς μαθητών των τριών βαθμίδων, δάσκαλοι, καθηγητές, καθώς και μαθητές που φοιτούν στις τρεις τελευταίες τάξεις του δημοτικού, σε γυμνάσια και σε λύκεια. Με την παρούσα έρευνα επιχειρείται η καταγραφή των απόψεων, του βαθμού ανοχής και αποδοχής ως προς την διαφορετικότητα των αλλοδαπών μαθητών που φοιτούν στις ελληνικές σχολικές κοινότητες.

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Η παρουσία μεταναστών σας ενοχλεί:

- 51,7% Μου προκαλεί ανησυχία
- 17,1% Μου είναι αδιάφορο
- 16,2% Ναι, με ενοχλεί
- 11,6% Όχι, μου φαίνεται ενδιαφέρουσα

Οι μετανάστες πρέπει να μείνουν στην Ελλάδα:

- 62,3% Να φύγουν μόνο όσοι δεν είναι μόνιμοι
- 16,7% Ναι, να μείνουν και να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Έλληνες
- 11,0% Όχι, να γίνει άμεση απέλαση
- 07,1% Ναι, να μείνουν, αλλά να μην έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Έλληνες

Είναι θετικό ή αρνητικό στοιχείο η παρουσία αλλοδαπών στο σχολείο:

- 42,6% Απλά σχολιάζεται
- 42,0% Είναι αρνητικό στοιχείο
- 34,0% Είναι αρνητικό στοιχείο, αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό
- 11,0% Είναι θετικό στοιχείο
- 08,0% Η συνύπαρξη συνιστά απειλή

Πρέπει οι αλλοδαποί να μπορούν να γράφονται σε οποιαδήποτε σχολεία:

- 60,0% Όχι, δεν πρέπει να μπορούν να γράφονται σε οποιαδήποτε σχολεία

40,0% Ναι, πρέπει να μπορούν να γράφονται σε οποιαδήποτε σχολεία

Θα σας ενοχλούσε αν στο σχολείο που φοιτά το παιδί φοιτούσε μεγάλος αριθμός αλλοδαπών;

50,5% Ναι, θα με ενοχλούσε

34,4% Όχι, δεν θα με ενοχλούσε καθόλου

14,1% Δεν θα με ενοχλούσε πολύ

Θα σας ενοχλούσε αν το παιδί σας φοιτούσε στην ίδια τάξη με αλλοδαπούς;

54,0% Ναι, θα με ενοχλούσε

46,0% Όχι, δεν θα με ενοχλούσε

Στο σχολείο που φοιτά το παιδί σας φοιτούν αλλοδαποί;

78,9% Ναι, φοιτούν και αλλοδαποί

21,1% Όχι, δεν νομίζω

Η παρουσία αλλοδαπών έχει δημιουργήσει προβλήματα στην σχολική κοινότητα;

79,4% Όχι, δεν έχει δημιουργήσει προβλήματα

17,5% Ναι, έχει δημιουργήσει προβλήματα

03,1% Δεν γνωρίζω

Ποια προβλήματα δημιουργούν οι αλλοδαποί;

41,0% Φασαρίες, βία, επιθετικότητα

40,2% Καθυστέρηση προόδου μαθητών

10,3% Κλοπές

02,8% Υγιεινή, αρρώστιες

Τι μπορεί να γίνει για την καλύτερη ένταξη αλλοδαπών μαθητών;

31,4% Καλύτερη κατάρτιση των εκπαιδευτικών

28,8% Συχνότερη επαφή γονέων αλλοδαπών με εκπαιδευτικούς

16,3% Ευαισθητοποίηση γονέων

13,9% Ευαισθητοποίηση παιδιών

Θα συμφωνούσατε αν ένας αλλοδαπός σήκωνε την σημαία επειδή άριστευσε;

57,6% Όχι, δεν θα συμφωνούσα

32,4% Ναι, θα συμφωνούσα

05,5% Θα μου ήταν αδιάφορο

05,1% Δεν ξέρω

Θα θέλατε το παιδί σας να κάνει παρέα με αλλοδαπούς;

21,1% Ναι, θα το ήθελά, αλλά μόνο με παιδιά άλλου θρησκειύματος

12,3% Ναι, θα το ήθελά, αλλά μόνο με παιδιά άλλης εθνικότητας

07,7% Όχι, δεν θα το ήθελα

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Διδάσκετε σε αλλοδαπούς;

87,9% Ναι, διδάσκω σε αλλοδαπούς

12,1% Όχι, δεν διδάσκω σε αλλοδαπούς

Από ποίους γίνεται η διάκριση εις βάρος των αλλοδαπών;

47,1% Από τους μαθητές

37,4% Από τους γονείς

12,5% Από εξωσχολικούς παράγοντες

10,9% Από τους εκπαιδευτικούς

03,9% Από την διεύθυνση του σχολείου

Όταν συμβαίνει μία τέτοια διάκριση, με ποιανού το μέρος είστε;

74,0% Με το μέρος του θιγόμενου μαθητή

26,0% Με το μέρος αυτού που θίγει τον μαθητή

Πρέπει οι αλλοδαποί να μπορούν να γράφονται σε οποιαδήποτε σχολεία;

61,9% Όχι, θα πρέπει να φοιτούν σε ειδικά σχολεία

38,1% Ναι, θα πρέπει να μπορούν να είναι σε οποιαδήποτε σχολεία

Κρίνεται δικαιολογημένη την στάση των γονέων που ζητούν απομάκρυνση των αλλοδαπών;

44,4% Όχι, είναι υπερβολικοί

33,8% Όχι, είναι απαράδεκτοι

03,3% Ναι, είναι δικαιολογημένη η στάση τους

Είναι θετικό ή αρνητικό στοιχείο η παρουσία αλλοδαπών στο σχολείο;

58,9% Το θεωρώ απλά φυσιολογικό

26,7% Είναι αρνητικό στοιχείο

11,1% Είναι θετικό στοιχείο

03,3% Είναι μία απειλή

Θα σας ενοχλούσε αν στο σχολείο που διδάσκεται φοιτούσε μεγάλος αριθμός αλλοδαπών;

67,9% Όχι, δεν θα με ενοχλούσε

32,1% Ναι, θα με ενοχλούσε

Οι αλλοδαποί δημιουργούν προβλήματα στο σχολείο;

75,5% Όχι, δεν δημιουργούν προβλήματα

25,5% Ναι, δημιουργούν προβλήματα

Ποια προβλήματα δημιουργούν;

33,3% Γλωσσικά, μαθησιακά

30,0% Επιθετικότητας, βίας

21,7% Κακής συμπεριφοράς

12,5% Ένταξης

6,7% Κλοπές

1,7% Καθαριότητας

Προκαλούν τα μαθήματα ξеноφοβική συμπεριφορά;

85,9% Όχι, δεν προκαλούν

14,1% Ναι, προκαλούν (εκ των οποίων κατά 5,3% η ιστορία και 1,3% η γλώσσα)

Θα συμφωνούσατε αν ένας αλλοδαπός σήκωνε τη σημαία επειδή άριστευσε;

41,6% Ναι, θα συμφωνούσα

41,1% Όχι, δεν θα συμφωνούσα

Η παρουσία αλλοδαπών στην Ελλάδα σας ανησυχεί;

44,7% Ναι, με ανησυχεί

21,7% Όχι, το βρίσκω ενδιαφέρον

18,3% Δεν με πειράζει και τόσο

8% Απλά με ενοχλεί

Πιστεύετε ότι οι αλλοδαποί πρέπει να μείνουν στην Ελλάδα;

26,3% Ναι, και να έχουν τα ίδια δικαιώματα

60,0% Να φύγουν όσοι είναι παράνομοι

- 6% Ναι, και να μην έχουν τα ίδια δικαιώματα
2% Πρέπει να γίνει μαζική απέλαση

ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ

Τι γνώμη έχεις για τους αλλοδαπούς;

- 71,8% Θετική
28,2% Αρνητική

Έχεις φίλο κάποιον αλλοδαπό; Αν .όχι, θα ήθελες;

- 71,8% Ναι, έχω φίλο αλλοδαπό
28,2% Θα ήθελα να έχω

Θα σε πείραζε να ήσουν στην ίδια τάξη με αλλοδαπό;

- 60% Όχι, δεν θα με πείραζε
40% Ναι, θα με πείραζε

Θα πρέπει οι αλλοδαποί να πηγαίνουν σε άλλο σχολείο;

- 53,8% Απλώς πρέπει να πηγαίνουν σε άλλη τάξη
46,2% Όχι, δεν πρέπει

Θα συμφωνούσες αν ένας αλλοδαπός σήκωνε τη σημαία επειδή άριστευσε;

- 50,4% Ναι, θα συμφωνούσα
49,6% Όχι, δεν θα συμφωνούσα

ΑΡΙΑΔΝΗ ΚΟΣΜΑΔΑΚΗ, Α1
ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>)

ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ: ΜΙΑ ΧΩΡΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ - ΠΑΙΔΙΑ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ

Στη Μοζαμβίκη αλλά και στην υπόλοιπη Αφρική, συνεχώς αυξάνεται το φαινόμενο των παιδιών που έχασαν νωρίς τους γονείς τους και αναγκάζοντας να συντηρούν τις οικογένειές τους. Αυτά τα παιδιά είναι πιο ευάλωτα στη σεξουαλική κακοποίηση.

Στη Μοζαμβίκη το 12,2% του πληθυσμού ηλικίας 15-49, ήταν φορείς του AIDS το 2003 και εξαιτίας αυτού του γεγονότος περίπου 470.000 παιδιά χάνουν τους γονείς τους. Λόγω του AIDS σημειώνονται ολοένα και περισσότεροι θάνατοι καθώς και των τριών χρόνων ξηρασίας δημιουργήθηκε μια κρίση. Η UNICEF προωθεί ένα πρόγραμμα προστασίας των δικαιωμάτων παιδιών για να τα κρατήσει στο σπίτι τους και το σχολείο τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η εθελοντική ομάδα "Κυνumbana" στην κοινότητα του Ξάι-Ξάι που εντοπίζουν οικογένειες με ορφανά με σκοπό να τις παρηγορήσουν και να τις βοηθήσουν.

ΜΕΛΙΝΑ ΔΑΛΕΖΙΟΥ, Γ1
ΠΗΓΕΣ: <http://www.mpa.gr>

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΥΜΑ ΣΑΡΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Η προστασία των παιδιών που επλήγησαν από το τσουνάμι είναι στο επίκεντρο της προσοχής της διεθνούς κοινότητας προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτός ο κίνδυνος γι' αυτά τα παιδιά των πληγέντων περιοχών. Ο Γάλλος υπουργός Υπουργός Υγείας Φιλίπ Ντουστ-Μπλαζί ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να γίνουνται αυστηροί έλεγχοι προκειμένου να μην υπάρξουν άλλα θύματα αυτών των επιτηδείων εμπόρων που εκμεταλλεύονταν αυτή την φρίκη και την απελπισία αυτών των ανθρώπων και προσπαθούν να εισπράξουν δικό τους όφελος. Πήραν λοιπόν τα παρακάτω μέτρα:

1) να υπάρχουν έλεγχοι στα ευρωπαϊκά σύνορα ώστε να γνωρίζουμε ποίος φτάνει από αυτές τις περιοχές μαζί με παιδιά και από πού έρχονται τα παιδιά που φτάνουν με αεροπλάνα.

2) οι οδηγίες προβλέπουν απογραφή των ανθρώπων που καταφεύγουν σε καταυλισμούς ενισχυμένα μέτρα ασφαλείας για γυναίκες και παιδιά.

Προτεραιότητα αυτή την στιγμή όμως είναι να βρεθούν χώροι για να μείνουν μόνιμα τα παιδιά που είναι ορφανά και να προστατευτούν από τα δίκτυα εμπορίας.

Μέχρι τώρα έχουν σταλθεί εθελοντές που εργάζονται στις πληγείσες περιοχές.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΑΪΜΠΑ, Β1

ΠΗΓΕΣ: εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (<http://www.enet.gr>)

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Παρά την καθολική αποδοχή των αρχών για την προστασία της παιδικής ηλικίας, η νέα έκθεση της UNICEF δείχνει πως πάνω από τα μισά παιδιά σε όλο τον κόσμο υποφέρουν από ακραίες στερήσεις εξ' αιτίας της φτώχειας και των πολέμων, συνθήκες που στην ουσία στερούν από τα παιδιά την παιδική τους ηλικία και καθυστερούν την ανάπτυξη των κρατών.

Παρουσιάζοντας την 10η ετήσια έκθεση «Η Κατάσταση των Παιδιών στον Κόσμο» η Εκτελεστική Διευθύντρια της UNICEF, Κάρολ Μπέλαμι, είπε πως πάνω

από 1 δισεκατομμύριο παιδιά στερούνται την υγιή και ασφαλή ανατροφή που υποσχόταν η Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού του 1989 - η ευρύτερα υιοθετημένη διεθνής συνθήκη για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η έκθεση τονίζει πως η αποτυχία των κρατών να σταθούν στο ύψος των αρχών της Σύμβασης προκαλεί μόνιμη βλάβη στα παιδιά και κατά συνέπεια εμποδίζει την πρόοδο στα ανθρώπινα δικαιώματα και την οικονομική ανάπτυξη των κρατών.

«Πολλές κυβερνήσεις κάνουν εν γνώσει τους, εσκεμμένες επιλογές που στην ουσία βλάπτουν την παιδική ηλικία»

είπε η Μπελάμι κατά την παρουσίαση της Έκθεσης στο Λονδίνο στο London School of Economics. «Η φτώχεια δεν έρχεται από το πουθενά, ο πόλεμος δεν ξεφυτρώνει από το τίποτα, το AIDS δεν εξαπλώνεται από μόνο του. Αυτές είναι δικές μας επιλογές. Όταν τα μισά παιδιά στον κόσμο μεγαλώνουν πεινασμένα και σε ανθυγιεινές συνθήκες, όταν τα σχολεία έχουν γίνει στόχοι και ολόκληρα χωριά ερημώνονται από το AIDS, έχουμε αποτύχει να εκπληρώσουμε την υπόσχεσή μας για την παιδική ηλικία», δήλωσε.

Η έκθεση που έχει τίτλο «Παιδιά σε Απειλή» - εξετάζει τρεις από τους πιο εξαπλωμένους και ολέθριους παράγοντες που απειλούν τα παιδιά σήμερα: HIV/AIDS, συρράξεις και φτώχεια.

ΣΤΑΘΗΣ ΔΑΣΚΟΣ, Β1

ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>)

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ποιοι είμαστε εμείς; Ποιοι είναι οι άλλοι; Ποια είναι τα γνωρίσματα που χρησιμοποιούμε για να αξιολογούμε τους εαυτούς μας αλλά και τους άλλους; Υπάρχει «αντικειμενική» αξιολόγηση; Εμείς είμαστε οι «ωραίοι», οι «γενναίοι»... κι όλοι οι άλλοι είναι οι «τεμπέληδες», οι «αναξιόπιστοι»...;

Ανήκουμε σε μια ομάδα; Έχουμε μαζί με άλλους κάποια κοινά χαρακτηριστικά; Αυτά αξιολογούνται πάντα θετικά;

Τα ερωτήματα, πολλά και δύσκολα. Ας κάνουμε μια προσπάθεια προσέγγισης.

Οι Billig και Tajfel (1973) επικέντρωσαν την προσοχή τους στη λογική της ομάδας. Πως συμβαίνει και πάντα η ομάδα μας είναι η «καλύτερη»; Και κατά συνέπεια βέβαια όλοι οι άλλοι που ανήκουν σε άλλες ομάδες είναι οι «χειρότεροι»; Ποιο είναι το χαρακτηριστικό που «δένει» τα μέλη μιας ομάδας; Έκαναν λοιπόν πολλά πειράματα. Σε ένα απ' αυτά χώρισαν σε δύο ομάδες κάποια άτομα: σε μία ομάδα ανήκαν αυτοί που προτιμούσαν ένα ζωγράφο (τον Klee) και στην άλλη ομάδα αυτοί που προτιμούσαν έναν άλλο ζωγράφο (τον Kandisky). Κατόπιν, ζητήθηκε να αξιολογηθούν τα άτομα αυτά και από τις δύο ομάδες. Παρουσιάστηκε λοιπόν η κατάσταση εκείνη όπου

τα άτομα της μιας ομάδας υπερτιμούσαν τα άτομα της ομάδας τους και υποτιμούσαν τα άτομα της άλλης ομάδας. Μόνο και μόνο το γεγονός ότι προτίμησαν κάποιιο ένα ζωγράφο θεωρήθηκε αρκετό για να χαρακτηριστούν αξιόλογα άτομα και οι άλλοι «κατώτεροι».

Απ' την άλλη μεριά, η ανάγκη μας για αυτοεπιβεβαίωση («εμείς είμαστε οι ωραίοι τύποι») πως θα μπορούσε να στηριχθεί απόλυτα; Επιλέγουμε λοιπόν την κοινωνική σύγκριση («εμείς είμαστε οι ωραίοι τύποι γιατί κάποιιοι άλλοι δεν είναι τόσο ...ωραίοι»).

Αυτή η υπαγωγή στην ομάδα και μάλιστα η αξιολόγηση των ομάδων γίνεται αντιληπτή και από τα πολύ μικρά παιδάκια. Ο Milner (1975) σε μία μελέτη του έδειξε ότι μικρά μαύρα παιδιά προτιμούσαν για φίλους λευκά παιδιά, ακριβώς γιατί θεωρούσαν ότι τα λευκά θα ήταν σίγουρα «καλύτερα» ως φίλοι και γείτονες.

Τι είναι λοιπόν ο ρατσισμός;

Ο ρατσισμός είναι η διαδικασία περιθωριοποίησης, αποκλεισμού και διάκρισης όλων όσων είναι διαφορετικοί από εμάς με βάση το χρώμα, την εθνική ταυτότητα, το φύλο, τη σεξουαλική επιλογή, την τάξη, τη θρησκεία (Δραγώνα Θ., 2001).

Ας δούμε και έναν άλλο όρο: στερεότυπα.

Τα στερεότυπα αποτελούν τους χαρακτηρισμούς που αποδίδουμε στα μέλη μιας άλλης ομάδας, διαφορετικής από τη δική μας:

- εμείς είμαστε υπερήφανοι, πιστοί, έντιμοι, γενναίοι, στοργικοί, δεν πιανόμαστε κορόιδα ...
- οι άλλοι είναι: εγωιστές, αν μπορούν κλέβουν, ανέντιμοι, εχθρικοί, ανήθικοι, βρομεροί...

Τα στερεότυπα δεν υπάρχουν απλώς στο κεφάλι των ανθρώπων. Κατασκευάζονται μέσα στην κοινωνία (Rotter, 1996) για κάποιες ομάδες και τα μοιράζονται πολλοί άνθρωποι και εξαπλώνονται μέσα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.

Κι όμως, πόσες φορές έχουμε «πέσει έξω» στην κρίση μας όταν εμπιστευόμαστε αυτήν τη λογική του τσουβαλιάσματος; Δεν είναι ΟΛΟΙ. Δεν είμαστε ΕΜΕΙΣ. Δεν είναι οι ΑΛΛΟΙ. Κάθε άνθρωπος είναι ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ.

Όλα αυτά είναι υπό συνεχή συζήτηση αλλά μέχρις ότου ο κόσμος μας γίνει «όμορφος, αγγελικά πλασμένος» ας δεχτούμε τουλάχιστον τη ρήση:

ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ - ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ!

ΜΑΡΙΑ ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ, Καθηγήτρια Πληροφορικής
ΠΗΓΕΣ: Δραγώνα Θ., Σκούρτου Ε., Φραγκουδάκη Α. (2001) *Κοινωνικές ταυτότητες/ ετερότητες- κοινωνικές ανισότητες, διγλωσσία και σχολείο*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ο σύλλογος αυτός δημιουργήθηκε από τους υπευθύνους όταν αντίκρισαν το αποπλιστικό χαμόγελο ενός 15χρονου αγοριού, του Αντρέα Γιαννόπουλου.

Σκοπός του συλλόγου είναι να:

κατοχυρώσει

προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ανήλικων παιδιών που διαμένουν εντός Ελλαδικού χώρου, ανεξαρτήτως υπηκοότητας αυτών.

παρέχει ηθική, οικονομική, ψυχολογική βοήθεια σε άπορα παιδιά ή σε παιδιά που χρήζουν ιατρικής περίθαλψης.

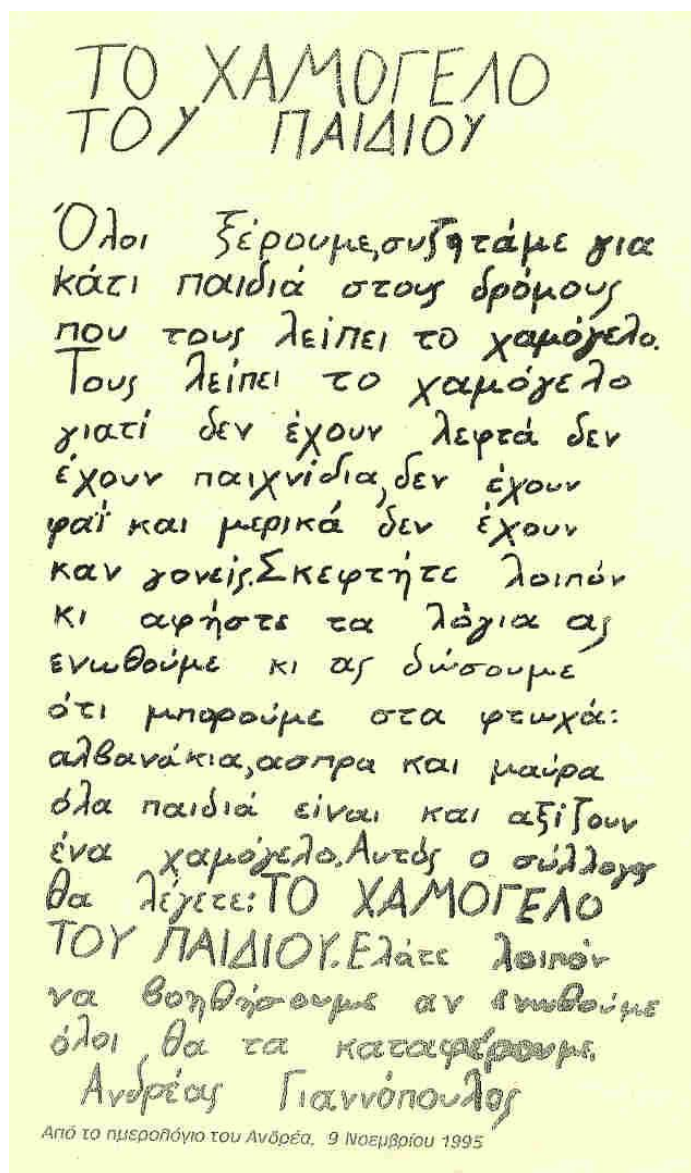

αναπτύξει το μορφωτικό, βιοτικό και πνευματικό επίπεδο των παιδιών.

βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών που υφίσταντο κακοποίηση ή εκμετάλλευση από τους συγγενείς τους.

Ο σύλλογος από τον Ιούλιο του 1997, έχει ξεκινήσει το πρόγραμμα φιλοξενίας παιδιών σε κίνδυνο με πολύ μεγάλη επιτυχία. Τα πρώτα παιδιά που φιλοξένησε ο σύλλογος μας, είχαν φιλοξενηθεί στο πρώτο κτίριο του συλλόγου στα Άνω Πατήσια. Τον Μάιο του 2000, το συγκεκριμένο σπίτι κρίθηκε ακατάλληλο, λόγω των σοβαρών βλαβών που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια της επισκευής του και τα παιδιά, μεταφέρθηκαν, στο Περιστέρι.

Στο κτίριο που βρίσκεται στη Νίκαια στεγάζεται η Κοινωνική Υπηρεσία του συλλόγου, όπου κοινωνικοί λειτουργοί και παιδοψυχολόγοι, βρίσκονται επί 24ωρης βάσης στο πλευρό των παιδιών.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΒΑΖΑΙΟΣ, Β1

ΠΗΓΕΣ: «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (<http://www.hamogelo.gr>)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Το πρόγραμμα «Σχολεία υπερασπιστές των Παιδιών και της Ειρήνης» γίνεται με τη υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και με εκπαιδευτικό υλικό της UNICEF.

Τα στοιχεία της UNICEF είναι συγκλονιστικά για την τελευταία δεκαετία:

Εξ αιτίας των πολέμων:

2.000.000 παιδιά σκοτώθηκαν

6.000.000 παιδιά τραυματίστηκαν ή έμειναν ανάπηρα

1.000.000 παιδιά έμειναν ορφανά ή αποχωρίστηκαν τους δικούς τους

12.000.000 παιδιά έμειναν άστεγα

10.000.000 παιδιά απέκτησαν ψυχολογικά προβλήματα

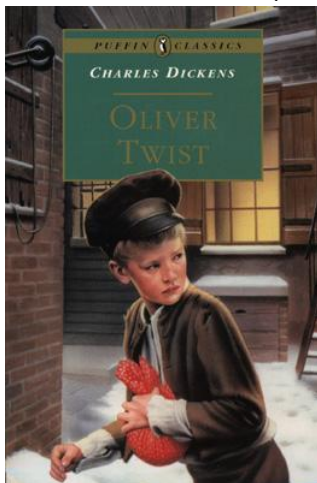
Η UNICEF προσκαλεί τα παιδιά να καταλάβουν ότι η βία δεν είναι ο μοναδικός τρόπος για να λύσουμε τα προβλήματά μας και τις διαφορές μας. Μπορούμε να χρησιμοποιούμε και τη μεσολάβηση, τη διαιτησία, τις διαπραγματεύσεις.

ΠΟΤΗ ΡΟΥΣΣΟΥΝΕΛΟΥ, Β2

ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>)

Στη λογοτεχνία πολύ συχνά συναντάμε ήρωες παιδιά που ζουν υπό άθλιες συνθήκες και γενικά υφίστανται βία. Παραδείγματα γνωστών συγγραφέων της κλασικής λογοτεχνίας οι οποίοι αναφέρθηκαν σε τέτοιες καταστάσεις είναι: ο Τσαρλς Ντίκενς («Όλιβερ Τουϊστ», «Ντέιβιντ Κόπερφιλντ»...), ο Έκτορας Μαλό («Χωρίς Οικογένεια», «Με οικογένεια»...) και πολλοί άλλοι. Παρακάτω σας παρουσιάζουμε μια περίληψη του...

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΪΣΤ, Τσαρλς Ντίκενς

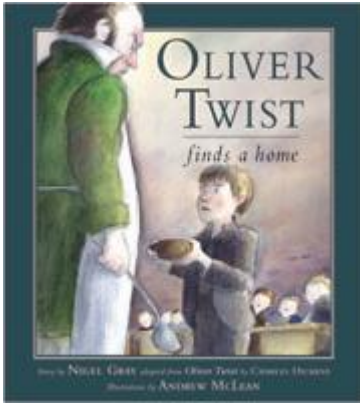

Η ιστορία του Όλιβερ Τουϊστ, μας ενημερώνει για τις άθλιες συνθήκες της ζωής του ήρωα. Η ιστορία ξεδιπλώνεται σε μια αφιλόξενη πόλη της Αγγλίας, κοντά στα 1800. Όταν η μητέρα του ήρωα πέθανε -μόλις αυτός γεννήθηκε- αποφασίστηκε ότι το αγόρι έπρεπε να πάει να μείνει σ' ένα πτωχοκομείο, ένα απαίσιο μέρος, όπου φιλοξενούνταν φτωχοί άνθρωποι. Ο Όλιβερ, ζούσε την πλήρη δυστυχία εκεί, αφού δεν μπορούσε να ικανοποιήσει το απελπισμένο αίτημα της πείνας του, καθώς οι άνθρωποι εκεί τον χτυπούσαν και χωρίς να γνωρίζει ο ίδιος το γιατί. Το αγόρι δεν πήγαινε σχολείο, αλλά δούλευε, σκληρά, από νωρίς το πρωί μέχρι αργά το βράδυ.

Όταν ο Όλιβερ έγινε εννέα ετών, έφυγε απ' το Λονδίνο και πήγε σε μια μακρινή πόλη, στην άλλη άκρη της

Αγγλίας. Εκεί ο Όλιβερ, συνάντησε ένα αγόρι-λίγα χρόνια μεγαλύτερό του- ο οποίος του πρότεινε να μείνει μαζί μ' αυτόν και τους φίλους του. Ο Όλιβερ δέχτηκε. Πέρασε καιρός μέχρι ο Όλιβερ να καταλάβει ότι όλοι που έμεναν εκεί εξαρτώνταν από έναν άντρα, ο οποίος τους διέταζε, για ένα παιχνίδι όπως έλεγαν μπροστά στον Όλιβερ, κι εκείνοι υπάκουγαν προσεχτικά στις οδηγίες που τους έδινε καθημερινά. Μα ο Όλιβερ ένα πρωί βρήκε την αλήθεια...

Ένα πρωί, ένας απ' αυτούς είπε στον Όλιβερ ότι είχε έρθει η στιγμή όπου ο Όλιβερ έπρεπε να πάρει μέρος σ' αυτό το παιχνίδι. Έτσι το επόμενο πρωινό, ο Όλιβερ κατέβηκε με άλλα δύο αγόρια στην πόλη. Στην πόλη ο Όλιβερ και τα δύο άλλα αγόρια, στάθηκαν σε λίγη απόσταση από έναν πλούσιο άντρα που έβγαινε από ένα βιβλιοπωλείο. Τα δύο αγόρια πλησίασαν αθόρυβα τον πλούσιο ευγενή. Ο φόβος του Όλιβερ μεγάλωσε. Τότε μόνο κατάλαβε ο Όλιβερ τον σκοπό του παιχνιδιού - το παιχνίδι των παιδιών ήταν μία ληστεία. Ξανακοίταξε τα δύο αγόρια. Εκείνη την στιγμή ο ένας απ' αυτούς πήρε το πορτοφόλι του πλούσιου άντρα κι εξαφανίστηκαν στη στροφή του δρόμου. Ο πλούσιος άντρας είδε μόνο τον Όλιβερ και όχι τα δύο άλλα αγόρια. Ο Όλιβερ άρχισε να τρέχει. Ο ευγενής τον κυνήγησε φωνάζοντας και πριν ο Όλιβερ το καταλάβει ένας αστυνομικός βρισκόταν δίπλα του και τον οδήγησε στο αστυνομικό τμήμα.

Ο Όλιβερ τους ικέτεψε κλαίγοντας ότι δεν ήταν αυτός που έκλεψε τον ευγενή αλλά δύο άλλα αγόρια. Τελικά ο πλούσιος ευγενής άφησε τον Όλιβερ να φύγει, και έναν έκπληκτο αστυνομικό να μην πιστεύει στ' αυτιά του.

Όταν ο ευγενής διέσχισε το κατώφλι του αστυνομικού τμήματος, είδε τον Όλιβερ να κάθεται μόνος εκεί. Τον φώναξε και του είπε ότι δεν μπορούσε να τον αφήσει μόνο του εκεί. Έτσι του πρότεινε να μείνει στο σπίτι του.

Ο πλούσιος ευγενής και η οικονόμος του ήταν πολύ ευγενικοί μαζί του. Για πρώτη φορά στη ζωή του, ο Όλιβερ αισθάνθηκε την οικογενειακή θαλπωρή κι ένιωθε ότι είχε

κάποιον να νοιάζεται γι αυτόν. Ο Όλιβερ ένιωθε πλημμυρισμένος με μια ελπίδα για μία καλύτερη ζωή!!!

ΑΘΗΝΑ ΔΟΥΡΗ, Α1

Ο Αντώνης Σαμαράκης ήταν από τους δημοφιλέστερους Έλληνες τόσο συγγραφέας όσο και ως ενεργός πολίτης. Εκτός από μεγάλος συγγραφέας («Το Λάθος», «Ζητείται Ελπίς», «Σήμα Κινδύνου», «Αρνούμαι» κ.ά.) υπήρξε πρώτος Έλληνας πρεσβευτής Καλής Θέλησης της UNICEF καθώς και ιδρυτής της «Βουλής των Εφήβων». Μέχρι το τέλος της ζωής του (1919-2003) ήταν αφιερωμένος στα παιδιά και πάλεψε για τα δικαιώματά τους.

«Το Θαύμα» είναι ένα δείγμα γραφής από εισαγωγικό του κείμενο στα γνωστά μας τετράδια της UNICEF...

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Ο αστυφύλακας ήταν μέσα στη σκοπιά, μπροστά στο τμήμα. Μασούσε τσίχλα. Η σειρήνα που ούρλιαξε ξαφνικά και τον έκανε να πεταχτεί έξω από τη σκοπιά με το αυτόματο στο χέρι. Την ίδια στιγμή, από την κορυφή της σκοπιάς πετάχτηκε στο δρόμο και η καστανή με άσπρες βούλες γάτα που είχε μόλις στριγκλίσει σαν σειρήνα συναγερμού. Ο σκοπός, μετά την πρώτη έκπληξη, χαμογέλασε.

Το μελαχρινό αγόρι των δώδεκα χρονών δεν χαμογέλασε, ήταν βαθιά λυπημένο.

- Τι θέλεις, νεαρέ;
- Να καταγγείλω μια εξαφάνιση.
- Στον αξιωματικό υπηρεσίας, τρίτος όροφος, γραφείο επτά.

- Καλημέρα, κύριε αστυνόμε,
- Υπαστυνόμε.
- Εντάξει. Σας παρακαλώ, εδώ και μερικές νύχτες χάθηκε...
- Το σκυλάκι σου;
- Το όνειρό μου.

Ο παχουλούλης υπαστυνόμος τα έχασε, δεν είχε ξανακούσει τέτοια εξαφάνιση.

- Λοιπόν, το όνειρό σου... και τι ονειρευόσουν, παρακαλώ;
- Έναν καλύτερο κόσμο.
- Δηλαδή;
- Να, ως τότε έβλεπα έναν κόσμο με φως, ήλιο. Χωρίς βία, πολέμους... χωρίς φτώχεια, πείνα, ανεργία, ρατσισμό, ναρκωτικά... και τον ζωγράφιζα αυτόν τον κόσμο...
- Και τώρα;
- Τώρα βλέπω σκοτάδι, βία, πολέμους, φτώχεια, πείνα, ανεργία, ρατσισμό, ναρκωτικά... και έτσι πια ζωγραφίζω τον κόσμο... Σας παρακαλώ, ψάξτε να βρείτε το χαμένο. όνειρό μου!...

Ο υπαστυνόμος δεν ήξερε τι να του πει. Ο αρχιφύλακας που ήταν όρθιος πλάι του και είχε ακούσει το διάλογο μίλησε:

- Να πας στη UNICEF, παιδί μου. Να σου πω τη διεύθυνση.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΚΗΣ,
πρώτος Έλληνας πρεσβευτής καλής θέλησης της UNICEF

ΨΥΧΟ...λογία

Μετά από συνάντηση που είχαν δύο από μας (Αθηνά Δουρή - Μυρτώ Καστρισίου) με την Κλινική Παιδοψυχολόγο του Κ.Δ.Α.Υ. Αγγελική Τζάλλα, ενημερωθήκαμε για τα θέματα βίας που βιώνουν τα παιδιά και σας τα παρουσιάζουμε...

ΜΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Κ.Δ.Α.Υ.

(Κέντρο Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης)

- Τα Κέντρα Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης είναι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες που υπάγονται στο **Υπουργείο Παιδείας**. Ιδρύθηκαν με βάση το νόμο 2817 του 2000, που αφορά στην εκπαίδευση και υποστήριξη των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Σκοπός των ΚΔΑΥ είναι να προσφέρουν υπηρεσίες διάγνωσης, αξιολόγησης και υποστήριξης στους μαθητές και κυρίως σε εκείνους που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και να παρέχουν υποστήριξη, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, των γονέων και της κοινωνίας. Η διάγνωση, αξιολόγηση και υποστήριξη γίνεται από **μια διεπιστημονική ομάδα** δηλαδή από μια ομάδα ειδικών από διάφορους κλάδους. Καμιά ειδικότητα δεν μπορεί να εργασθεί μόνη της στο ΚΔΑΥ.
- Τα ΚΔΑΥ είναι υπηρεσίες με **εκπαιδευτικό και όχι ιατρικό προσανατολισμό**.

ΜΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΒΙΑ

Σε ποια πλαίσια ασκείται βία στα παιδιά;

Η βία με αποδέκτες τα παιδιά μπορεί να απαντάται:

- στο σχολείο
- σε ιδρύματα (π.χ. ορφανοτροφεία κλπ.)
- στο δρόμο
- στο σπίτι, στην οικογένεια (ενδο-οικογενειακή βία)

Η πιο διαδεδομένη μορφή βίας που αφορά παιδιά και εφήβους στη χώρα μας είναι η ενδο-οικογενειακή βία και λιγότερο η βία από συνομηλίκους.

Συνήθως η βία συνδέεται με καταστάσεις όπως:

- Φτώχεια και εξαθλίωση
- Ανεργία
- Κοινωνικό αποκλεισμό
- Αλκοολισμό
- Χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών

Η άσκηση βίας στα παιδιά ή από τα παιδιά είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο. Είναι αφελές και σχηματικό να την αποδίδουμε μεμονωμένα στην τηλεόραση ή άλλες επιδράσεις. Η βία ασκείται στα παιδιά και από τα παιδιά περισσότερο όταν υπάρχουν συνθήκες οικονομικής εξαθλίωσης και κοινωνικού αποκλεισμού, χωρίς βέβαια αυτό να

είναι κανόνας. Συνδέεται περισσότερο με τις υπαρκτές κοινωνικές ανισότητες που οδηγούν κάποιες ομάδες ανθρώπων στην εξαθλίωση και την περιθωριοποίηση.

Γιατί σιωπάζουν τα παιδιά;

Η βία παραμένει στις περισσότερες περιπτώσεις κρυφή. Τα παιδιά αδυνατούν να μιλήσουν για τη βία που υφίστανται, γιατί:

- φοβούνται την τιμωρία του προσώπου που ασκεί τη βία και ενδέχεται να τα απειλεί κιάλας για να τηρήσουν τη σιωπή

- έχουν εκτεθεί στη βία για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα -συνήθως εντός της οικογένειας- που δεν τη θεωρούν πλέον κάτι αφύσικο, όσο παράδοξο και να ακούγεται αυτό.

Δεν γνωρίζουν ότι υπάρχουν και ανθρώπινες σχέσεις χωρίς βία.

- θέλουν να προστατεύσουν το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που ασκούν τη βία - κυρίως όταν πρόκειται για τον πατέρα ή τη μητέρα.
- αισθάνονται ντροπή και ενοχή για τη βία που υφίστανται ή νιώθουν ότι την αξίζουν.

Οι συνέπειες της άσκησης βίας σε παιδιά

Η άσκηση βίας, ιδιαίτερα όταν είναι συστηματική και μακροχρόνια έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του παιδιού σε όλους τους τομείς:

- Στις πιο σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να στοιχίσει στα παιδιά τη σωματική ακεραιότητα ή και τη ζωή τους.
- Ενδέχεται να επηρεάσει την ικανότητα των παιδιών για μάθηση και την προσαρμογή τους στο σχολείο.
- Η άσκηση βίας μπορεί να αναγκάσει τα παιδιά σε φυγή από το σπίτι με όποιους κινδύνους εγκυμονεί μια τέτοια επιλογή
- Η άσκηση βίας καταστρέφει την εμπιστοσύνη των παιδιών στον εαυτό τους αλλά

και στους άλλους γύρω τους.

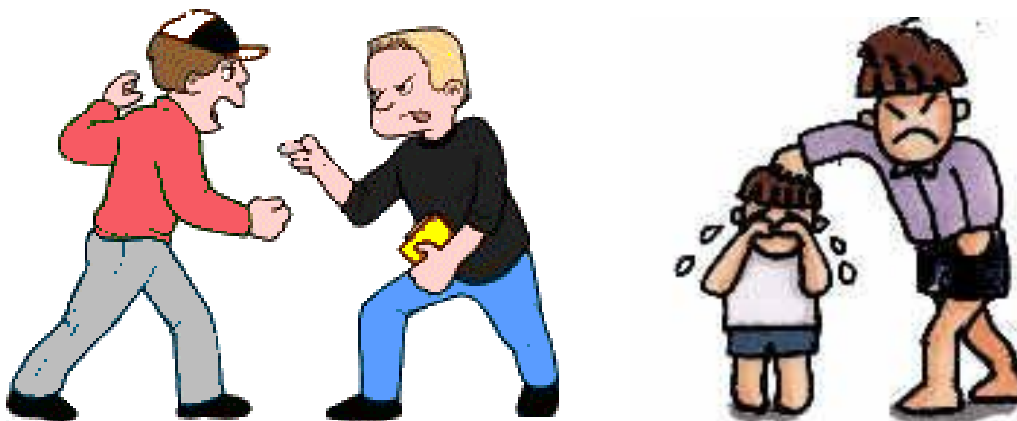
- Έχει παρατηρηθεί ότι τα παιδιά που υφίστανται βία -ιδιαίτερα ενδοοικογενειακή- γίνονται με τη σειρά τους βίαια και επιθετικά ή είναι επιρρεπή στην κατάθλιψη και εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά αυτοκτονιών στην εφηβεία και την ενήλικη ζωή.
- Σε πολλές περιπτώσεις οι γονείς που ασκούν βία στα παιδιά τους είχαν έντονες τραυματικές εμπειρίες στην παιδική τους ηλικία και υπήρξαν οι ίδιοι θύματα βίας από τους γονείς τους.

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας υπολογίζει ότι 40 εκατομμύρια παιδιά κάτω των 15 υποφέρουν από κακοποίηση και παραμέληση.

Πότε ασκούν βία τα ίδια τα παιδιά ή οι έφηβοι:

Η συστηματική άσκηση βίας από τα παιδιά ή τους εφήβους μπορεί να συνδέεται:

- Με την έκθεση των παιδιών αυτών και των εφήβων σε σωματική βία ή σεξουαλική κακοποίηση - τα παιδιά που υπήρξαν θύματα βίας γίνονται συχνά θύτες.
- Με την επίδραση δύσκολων κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών (φτώχεια, ανεργία, διαζύγιο γονέων, ύπαρξη του ενός μόνο γονιού, έλλειψη υποστήριξης από το συγγενικό περιβάλλον, αλκοολισμός ή χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών από τους γονείς, ψυχική ασθένεια ενός ή και των δύο γονέων, κλπ)
- Με την έκθεση σε σκληρές βίας που προβάλλονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (τηλεόραση, κινηματογράφος, κ.λ.π.) ή την εξοικείωση με τη βία μέσα από ηλεκτρονικά παιχνίδια - δεν επαρκεί όμως μόνο αυτό για να εκδηλωθεί βίαιη συμπεριφορά.
- Με την χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών ή/και αλκοόλ από τους ίδιους τους εφήβους που εμφανίζουν βίαιη συμπεριφορά.
- Με την ένταξη των εφήβων σε ομάδες με παραβατική/εγκληματική δραστηριότητα - συμμορίες (οργανωμένη βία)

Η εμφάνιση βίαιης ή επιθετικής συμπεριφοράς σε ένα παιδί μπορεί ακόμη να συνδεθεί με λιγότερο ορατούς παράγοντες όπως είναι:

- Η φτωχή ή ανύπαρκτη επικοινωνία στην οικογένεια
- Η έλλειψη σεβασμού και αλληλοεκτίμησης στην οικογένεια και κυρίως έλλειψη κατανόησης και σεβασμού για τις συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών
- Η συχνή χρήση σωματικής τιμωρίας από τους γονείς - Η σωματική τιμωρία είναι

μια μορφή άσκησης βίας, όταν χρησιμοποιείται συστηματικά ή είναι το μόνο μέσο που διαθέτει ένας γονιός για να επιβληθεί στο παιδί του. Για να το πούμε πιο απλά, όταν ένας γονιός χτυπά καθημερινά το παιδί του προκειμένου να το τιμωρήσει ή να του επιβληθεί, αυτό θεωρείται άσκηση βίας και μπορεί να έχει ολέθριες συνέπειες για την ανάπτυξη του παιδιού, κυρίως γιατί, κατά κανόνα, η βία γεννά βία.

- Οι διαρκείς συγκρούσεις και τσακωμοί ανάμεσα στους γονείς.

Ορισμένοι επιστήμονες από διάφορους κλάδους ισχυρίζονται ότι υπάρχει κληρονομική προδιάθεση για την εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς σε ορισμένα άτομα - συνδέουν δηλαδή τη βία και με κληρονομικούς παράγοντες. Ακόμη κι έτσι βέβαια το αν θα αναπτύξει κανείς βίαιη συμπεριφορά ή όχι θα καθοριστεί και με παράγοντες που συνδέονται με το περιβάλλον και αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Bullying - Εκφοβισμός/Καταπίεση: Μια διαδεδομένη μορφή άσκησης βίας (ψυχολογικής και σωματικής) από παιδιά σε συνομηλίκους τους

Ο εκφοβισμός (bullying) είναι μια μορφή άσκησης ψυχολογικής και σωματικής βίας. Σημειώνεται, όταν ένα παιδί κάνει ή λέει πράγματα για να έχει εξουσία πάνω σε ένα άλλο παιδί και να το ελέγχει. Μπορεί π.χ. να το βρίζει, να το προσβάλλει, να λέει ή να γράφει προσβλητικά πράγματα γι' αυτό, να του προξενεί φόβο, να παίρνει ή να καταστρέφει τα πράγματά του, να του στέλνει απειλητικά και προσβλητικά μηνύματα στο κινητό, να το χτυπά ή να το απειλεί εξαναγκάζοντας το να κάνει πράγματα παρά τη θέλησή του. Αυτή η μορφή βίας μπορεί να πάρει και λιγότερο διακριτές και ορατές μορφές: Για παράδειγμα, ένα παιδί ή μια ομάδα παιδιών μπορεί να διαδίδει ψέματα και να δυσφημεί έναν συμμαθητή ή μια συμμαθήτρια και γενικά να προβαίνει σε ενέργειες που απομακρύνουν τα άλλα παιδιά από το θύμα του εκφοβισμού και το οδηγούν σε απομόνωση.

Τα παιδιά που υφίστανται αυτή τη μορφή βίας οδηγούνται συχνά σε κατάθλιψη, χάνουν την εμπιστοσύνη στον εαυτό τους, ζουν μέσα στο φόβο και την ανασφάλεια και αρνούνται να πάνε στο σχολείο (όταν αυτός είναι ο χώρος στον οποίο εκδηλώνεται το φαινόμενο).

Τα παιδιά που είναι θύματα του εκφοβισμού και καταπίεσης δυσκολεύονται να μιλήσουν γιατί φοβούνται για το τί μπορεί να τους κάνει το παιδί που τα εκφοβίζει ως αντίποινα αλλά και γιατί φοβούνται -κάποιες φορές και δικαιολογημένα

δυστυχώς- ότι οι ενήλικοι (δάσκαλοι, γονείς κλπ) μπορεί να μην τους πάρουν στα σοβαρά ή να μην τους πιστέψουν.

Να πούμε εδώ ότι αυτή η μορφή βίας εμφανίζεται δυστυχώς πολύ συχνά και στα σχολεία.

Ο καλύτερος τρόπος να αντιμετωπιστεί αυτό το φαινόμενο είναι να ληφθούν μέτρα από το σχολείο που θα περιλαμβάνουν συνεργασία με ειδικούς (ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Χρησιμοποιώ τον αγγλικό όρο *Bullying* γιατί η λέξη αυτή είναι δύσκολο να μεταφραστεί στα ελληνικά και στα βιβλία και τα άρθρα δεν υπάρχει ένας ενιαίος όρος που να τον χρησιμοποιούν όλοι.

Μπορούμε να προλάβουμε τα φαινόμενα βίας με θύματα ή θύτες τα παιδιά;

Επειδή η βία είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο, η πρόληψή της θα πρέπει να ξεκινήσει από τη βελτίωση των συνθηκών ζωής. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής σε σχέση με την υγεία, την εκπαίδευση και τη δικαιοσύνη μπορεί να μειώσει τις κοινωνικές ανισότητες, τον κοινωνικό αποκλεισμό προσφέροντας ίσες ευκαιρίες για όλους τους ανθρώπους. Αυτή είναι η καλύτερη μορφή πρόληψης των φαινομένων βίας.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΜΙΜΗΣΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

A. Σχετικά με το πείραμα που ανέφερα για τη μίμηση βίαιης συμπεριφοράς:

Το πείραμα έγινε από τον Albert Bandura, ψυχολόγο ο οποίος είναι γνωστός για τη θεωρία της κοινωνικής μάθησης.

Το πείραμα έγινε το 1965 και αφορούσε ανόρια και κορίτσια προσχολικής ηλικίας, 4 με 5 ετών.

Στο πείραμα ο Bandura γύρισε μια μικρή ταινία με μια γυναίκα η οποία χτυπά μια κούκλα που έχει ανθρώπινη μορφή, είναι φουσκωτή και έχει σχήμα ωοειδές. Στην ταινία η γυναίκα έδινε μπουινιές στην κούκλα, την κλωτσούσε, καθόταν πάνω της, την χτυπούσε με ένα πλαστικό σφυρί ξεστομίζοντας παράλληλα φράσεις με επιθετικό περιεχόμενο. Στη συνέχεια επέλεξε έναν αριθμό νηπίων και σε ορισμένα

από αυτά παρουσίασε την ταινία. Διαπίστωσε ότι το 88% των νηπίων, που είχαν παρακολουθήσει την ταινία, μιμούταν τις κινήσεις και επαναλάμβαναν τις εκφράσεις τις γυναίκας παίζοντας με την κούκλα -κάτι που, όπως είχε διαπιστώσει ο Bandura δεν το έκαναν τα ίδια παιδιά στο παιχνίδι τους με την ίδια κούκλα πριν να παρακολουθήσουν την ταινία. Είναι μάλιστα ενδεικτικό ότι, έξι μήνες μετά, το 40% των νηπίων επαναλάμβανε την ίδια συμπεριφορά στο παιχνίδι με την κούκλα.

B. Κάποια στοιχεία:

Συνοψίζοντας χιλιάδες έρευνες ανά τον κόσμο η Αμερικανική Ακαδημία Ψυχιατρικής

του Παιδιού και του Εφήβου καταγράφει σχετικά με την έκθεση των παιδιών στην τηλεοπτική βία (συστηματική παρακολούθηση βίαιων προγραμμάτων) ότι τα παιδιά που παρακολουθούν συστηματικά βίαια προγράμματα στην τηλεόραση τείνουν να:

- αναισθητοποιούνται απέναντι στον τρόμο και τη βία - να παθαίνουν ένα είδος "ανοσίας" και να αποδέχονται τα φαινόμενα αυτά ως φυσιολογικά.
- αποδέχονται τη βία ως έναν τρόπο να λύνουν προβλήματα ή να βρίσκουν διέξοδο σε διαφωνίες
- μιμούνται τη βία που παρακολουθούν στην τηλεόραση
- ταυτίζονται με κάποιους χαρακτήρες βίαιων εκπομπών - θύματα ή θύτες.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΖΑΛΛΑ,
Κλινική Παιδοψυχολόγος του Κ.Δ.Α.Υ.

Η ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ 3.500 ΘΑΝΑΤΟΥΣ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ, ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ UNICEF

Η πρώτη συγκριτική ανάλυση παιδικής κακομεταχείρισης στις πλούσιες χώρες

Νέα έρευνα επάνω στην παιδική κακομεταχείριση που δημοσιεύεται σήμερα από το Κέντρο Ερευνών Innocenti της UNICEF, βρίσκει ότι σχεδόν 3.500 παιδιά κάτω των 15 ετών πεθαίνουν κάθε χρόνο από κακοποίηση ή παραμέληση στο βιομηχανικό κόσμο. Αποτελεί την πρώτη προσπάθεια που έγινε ποτέ για μια συγκριτική ανάλυση σχετικά με την κακοποίηση των παιδιών στις 27 πλουσιότερες χώρες του κόσμου.

Δύο παιδιά πεθαίνουν από κακοποίηση και παραμέληση κάθε εβδομάδα στην Γερμανία και την Αγγλία, τρία κάθε εβδομάδα στη Γαλλία, τέσσερα κάθε εβδομάδα στην Ιαπωνία και 27 κάθε εβδομάδα στις ΗΠΑ.

Μεταξύ των κυρίων διαπιστώσεων της έκθεσης:

- Ο κίνδυνος θανάτου από κακομεταχείριση είναι κατά προσέγγιση τρεις φορές μεγαλύτερος για τα παιδιά κάτω του ενός έτους (6,1 θάνατοι ανά 100.000 παιδιά) από ότι είναι για τα παιδιά ηλικίας 1-4 ετών (1,9/100.000), που με τη σειρά τους αντιμετωπίζουν διπλάσιο κίνδυνο από τα παιδιά ηλικίας 5-14 ετών (1,1/100.000).
- Μια μικρή ομάδα χωρών εμφανίζουν εξαιρετικά λίγα περιστατικά παιδικών θανάτων από κακομεταχείριση: Ισπανία (0,1 θάνατοι ανά 100.000 παιδιά), Ελλάδα & Ιταλία (0,2/100.000), Ιρλανδία & Νορβηγία (0,3/100.000).
- Πέντε χώρες έχουν επίπεδα παιδικών θανάτων από κακομεταχείριση που είναι τέσσερις με έξι φορές υψηλότερα: Βέλγιο (1,1/100.000), Τσεχία (1,2/100.000), Νέα Ζηλανδία & Ουγγαρία (1,3/100.000) και Γαλλία (1,4/100.000). Τρεις χώρες έχουν ποσοστά που είναι από 10 μέχρι και 15 φορές υψηλότερα: ΗΠΑ (2,4/100.000), Μεξικό (3,0/100.000) και Πορτογαλία (3,7/100.000).

- Η φτώχεια και το στρες -μαζί με την κατάχρηση ναρκωτικών και αλκοόλ- φαίνεται πως είναι οι παράγοντες που σχετίζονται πιο επίμονα με την παιδική κακοποίηση και τη παραμέληση. Σε σχετική έρευνα που έγινε στις ΗΠΑ το 80% των απασχολούμενων στην κοινωνική πρόνοια που συμμετείχε, δηλώνουν πως «η κατάχρηση ουσιών προκαλεί ή συμβάλλει σε τουλάχιστον τις μισές από όλες τις υποθέσεις παιδικής κακομεταχείρισης». Το 85% των Πολιτειών των ΗΠΑ επίσης αναφέρουν την κατάχρηση ουσιών ως ένα από τα δύο κύρια προβλήματα (μαζί με τη φτώχεια) μεταξύ των οικογενειών που αναφέρονται για παιδική κακομεταχείριση.
- Η επίδραση της οικονομικής κατάστασης στους θανάτους από κακομεταχείριση φαίνεται και από το γεγονός ότι για παιδιά κάτω των 5 ετών που ζουν σε χώρες με υψηλό εισόδημα (σε παγκόσμιο επίπεδο) το ποσοστό θανάτων από κακομεταχείριση υπολογίζεται σε 2,2 στα 100.000 για τα αγόρια και 1,8 στα 100.000 για τα κορίτσια. Σε χώρες με μέσο και χαμηλό εισόδημα το ποσοστό είναι διπλάσιο με τριπλάσιο - 6,1 στα 100.000 για τα αγόρια και 5,1 στα 100.000 για τα κορίτσια. Τα υψηλότερα ποσοστά δολοφονιών παιδιών κάτω των 5 ετών τα συναντάμε στην Αφρική 17,9 στα 100.000 για τα αγόρια και 12,7 στα 100.000 για τα κορίτσια.
- Οι χώρες με τα πλέον χαμηλά ποσοστά παιδικών θανάτων από κακομεταχείριση έχουν επίσης πολύ χαμηλά αντίστοιχα ποσοστά θανάτων ενηλίκων: Ισπανία (1,4 θάνατοι ανά 100.000 άτομα άνω των 15 ετών), Ιρλανδία (1,5/100.000), Ελλάδα & Νορβηγία (1,7/100.000). Ομοίως, οι τρεις χώρες με τα πλέον υψηλά επίπεδα θανάτων παιδιών από κακομεταχείριση έχουν επίσης πολύ υψηλά επίπεδα θανάτων ενηλίκων: ΗΠΑ (11,3 θάνατοι άνω των 15 ετών ανά 100.000), Πορτογαλία (16,4/100.000) και Μεξικό (31,7/100.000).
- Η οικογενειακή κατάσταση φαίνεται ότι επηρεάζει σημαντικά τα ποσοστά κακομεταχείρισης. Σε έρευνα στις ΗΠΑ 3,9 παιδιά στα 1.000 υπέστησαν κακομεταχείριση όταν στην οικογένεια υπήρχαν και οι 2 γονείς, ενώ ο αριθμός ανέβηκε σε 6,9 στα 1.000 στις μονογονεϊκές οικογένειες και σε 7 στα 1.000 όταν το παιδί ζούσε χωρίς κανένα από τους δύο του γονείς.

- Αντίθετα με την επικρατούσα αντίληψη το 80% αυτών που κακοποιούν τα παιδιά είναι οι φυσικοί τους γονείς. Αυτή τη στιγμή μόνο επτά χώρες διαθέτουν νόμους που απαγορεύουν κατηγορηματικά τη σωματική τιμωρία των παιδιών: Αυστρία, Γερμανία, Δανία, Ισλανδία, Νορβηγία, Φινλανδία και Σουηδία.

- Πάντως, οι θάνατοι παιδιών από κακομεταχείριση φαίνεται να έχουν πτωτική τάση στη μεγάλη πλειοψηφία των χωρών του βιομηχανικού κόσμου με εξαίρεση τις Πορτογαλία, Ολλανδία, Νέα Ζηλανδία, Βέλγιο και Γαλλία που παρουσιάζουν αύξηση.
- Ανακολουθίες στο σύστημα ταξινόμησης και έλλειψη κοινών ορισμών και ερευνητικών μεθοδολογιών σημαίνει ότι υπάρχουν λίγα διεθνώς συγκρίσιμα στοιχεία και ότι η έκταση της παιδικής κακομεταχείρισης είναι σχεδόν βέβαιο ότι υποτιμάται από τις στατιστικές.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΜΕΓΑΛΩΣΟΥΝ ΚΑΛΑ

(...) Τα χιλιάδες των παιδιών που πεθαίνουν κάθε χρόνο από βία μέσα στο σπίτι, το σχολείο ή την κοινότητά τους είναι η αδιάσειστη απόδειξη της αποτυχίας της κοινωνίας να τα προστατεύσει. Αυτά τα παιδιά αξίζουν να ζουν σε ένα προστατευτικό περιβάλλον - τέτοιο που να τα προστατεύει από κακοποίηση και εκμετάλλευση.

Επικαλούμενη την Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού και την συνεχώς αυξανόμενη πολιτική, νομική και ηθική πίεση, η έκθεση αναλύοντας το υπάρχον νομικό πλαίσιο στην κάθε χώρα, υποστηρίζει ότι η νομιμοποιημένη χρήση βίας κατά των παιδιών είναι μια παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ακόμα και όταν λαμβάνει χώρα μέσα στο σπίτι.

ΠΗΓΕΣ: UNICEF (<http://www.unicef.gr>), 18/09/2003